

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXV.

ČÍSLO 9

SEPTEMBER 2017

Božie slovo

Boh hovorí - Prievidzská púť - Farský deviatnik - Letné tábory
Hľa, služobnica Pána - Cesta s Božím slovom - Spoločenská dôvera

Sviatok svätého Bartolomeja, 24. augusta 2017

Božie slovo = Boh hovorí

Slová vyslovené a napísané. Formy, pomocou ktorých sa človek dorozumieva, pomocou ktorých odovzdáva skúsenosti ďalším pokoleniam. Formy, ktoré pomáhajú človeku, aby sa lepšie zorientoval v tomto svete.

Čo ak k nim však pridáme aj slovo Božie? Slovo, ktorého autorom nie je človek, ale Boh - hoci aj k jeho zaznamenaniu používa ľudské prostriedky a skúsenosti; prostriedky, ktorým človek rozumie.

A tak keď sa v tomto čísle nášho farského časopisu zamýšľame nad Božím slovom, musíme hneď v úvode konštatovať, že Božie slovo je veľmi vzácné, informujúce, obohacujúce, pravdivé, usvedčujúce, povzbudzujúce, potešujúce, ale čo je najhlavnejšie - je živé! Je to slovo napísané dobrým a milujúcim Bohom, adresované človeku len preto, aby lepšie pochopil, ako veľmi na ňom Bohu záleží a ako veľmi túži, aby bol šťastný.

Iste má každý z nás s Božím slovom rôzne skúsenosti. Najdôležitejšou z nich by však malo byť zistenie, že Boh sa nám prostredníctvom svojho slova prihovára a dotýka sa nás. Chce prostredníctvom neho vstupovať do najrozličnejších situácií života a pôsobiť v nich. Svedčí o tom aj jeden príbeh z môjho života.

V jeden pracovný deň som dostal SMS-ku od neznámeho človeka. Jej obsahom bol

cítat z Písma: „*Svojim anjelom dá prikaz o tebe, aby ťa strážili na všetkých твојих cestách.*“ (Ž 91,11) Žiaden podpis, nič. Nevenoval som jej pozornosť. Neskôr som čosi musel ísť vybaviť autom. Ponáhlal som sa a v strese som takmer spôsobil dopravnú nehodu. V poslednej sekunde ma čosi zdržalo. Vtedy som si spomenul na slová, ktoré som ráno dostal v SMS-ke. Uvedomil som si, že Božie slovo je ozaj živé a pôsobí, že Boh sa o nás stará. Zaplavila ma vlna vďačnosti nielen voči Bohu, ale i voči neznámemu adresátovi, ktorý mi túto správu - určite na podnet „zhora“ - poslal. Napriek tomu, že som mal jeho telefónne číslo a pokúšal som sa, vypátrať sa mi ho nikdy nepodarilo.

Milí čitatelia, Boh naozaj žije - aj prostredníctvom svojho Slova. Nebojte sa ho objavovať, nechať sa ním prekvapiť či posilniť. Nech vás k tomu povzbudia aj nasledujúce stránky Bartolomeja.

Páter Ján Hríb SchP

Prievidžania na púti spomínali na rodákov

Prievidzská púť k Nanebovzatej Panne Márii 12. a 13. augusta 2017 bola plná spomienok na rodákov. V sobotu primátorka mesta Katarína Macháčková udelila Čestné občianstvo In memoriam Mikulášovi Mišíkovi a v nedeľu si s farníkmi kňazi Martin Ďuračka, Miroslav Klimant a Roman Seko pripomenuli 20. výročie svojich primícií.

Aj tento rok sa púť začala v sobotu popoludní večerami vo farskom kostole a slávnostným sprievodom so sochou Nanebovzatej Panny Márie na Mariánsky vršok. Večernú svätú omšu slúžil prievidzský dekan Vladimír Slovák. V homílii stručne predstavil prievidzského rodáka, kňaza, historika a publicistu Mikuláša Mišíka, ktorého 110. výročie narodenia si pripomíname tento rok. „Nechcem, aby to bola len úcta a spomienka, aby to nebolo len o tele, o meste či o inej blízkosti. Chcem, aby to bolo o duchu. O duchovných hodnotách, pre ktoré on žil,“ zdôraznil na záver.

Čestné občianstvo Mikulášovi Mišíkovi In Memoriam

Po svätej omši primátorka Prievidze Katarína Macháčková rodákovi Mikulášovi Mišíkovi udelila In Memoriam Čestné občianstvo mesta Prievidza. Mestské ocenenie prevzala príbuzná oceneného, pani Eva Chylová.

Pri tejto príležitosti si na život s Mikulášom Mišíkom zaspomínal aj dôstojný pán Jozef Kaniánsky, ktorý pochádza z Hradca pri Prievidzi a pôsobí vo Zvolene. „Kanonik Mišík mal tú smolu, že žil v nepravnej dobe. Preto nemohol naplno rozvinúť svoje schopnosti. História bola poplatná marxistickej ideológii, a tak bola falšovaná, znetvorená a dejiny cirkvi boli úplne vylúčené z vedeckého sveta. V inej situácii by bol Mikuláš Mišík iste slávnym autorom historických diel. Za všetko,

čo v rámci svojich možností urobil, mu patrí vďaka,“ uviedol.

Divadlo o blahoslavenej sestre Zdenke

Sobotný večer na púti pokračoval modlitbou akatistu v Mariánskom kostole a divadelným predstavením „Chcel(a) by som letieť“ o živote blahoslavenej sestry Zdenky v prevedení Tanečného divadla ATak. Divadlo prilákalo stovky divákov a bolo nielen umeleckým zážitkom, ale aj podnetom na zamyslenie.

20 rokov po spoločných primíciách

Nedelná svätá omša bola tiež spomienkou na rodákov - na trojicu kňazov z Prievidze, ktorí pred dvadsiatimi rokmi slávili primície práve na Mariánskom vršku. Všetci traja kňazi sa počas slávnostnej bohoslužby veriacim krátko prihovorili. Roman Seko si na úvod zaspomínal na primičný deň, Miroslav Klimant v homílii upriamil pozornosť na Nanebovzatú Pannu Máriu a Martin Ďuračka v závere úprimne ďakoval za modlitby i všetko ostatné, čo rodáci pre trojicu kňazov za uplynulé roky urobili.

Deň farnosti na záver

Príjemnou bodkou za slávnostným víkendom bol aj tento raz Deň farnosti. Popoludnie v areáli Strednej odbornej školy na Ulici T. Vansovej už tradične ponúklo priestor na stretnutie sa, posedenie pri gulášoch, kofoloch alebo pive. Pripravené boli skautské súťaže pre deti, tvorivé dielne i futbalový zápas ženatých proti slobodným. Do tanca zahrala aj tento rok hudobná skupina Necpalanka. Milou tradíciou sa už stalo i to, že sa k nedeľnému poobediu s ponukou rôznych aktivít pre deti pripojila aj organizácia Úsmev ako dar, ktorá sídli v priľahlej budove.

Alojz Vlčko

Bartolomejčatá na Prievidzskej púti

Bartolomejčatá prerušili svoje letné prázdniny, aby zaspievali počas tohtoročnej Prievidzskej púte - a to hneď dvakrát. Svojím spevom slúžili pri oltári v sobotu pri večernej svätej omši o 22:00, celebrovanej Jurajom Ondrušom, kaplánom z Detvy. Niekoľko piesní pripojili i ku kadidlovej vôni počas nasledujúcej adorácie.

Na druhý deň ráno sa opäť stretli na tom istom mieste, aby sa zúčastnili slávnostnej svätej omše o 10:00. Pred ňou spestrili modlitbu ruženca niekoľkými mariánskymi piesňami. Táto svätá omša bola výnimočná tým, že sa tu po 20 rokoch stretli kňazi, ktorí tu vtedy mali spoločné primície - Roman Seko, Martin Ďuračka a Miroslav Klimant. A aj Bartolomejčatá mohli prispieť k príjemnej, nostalgickej nálade tým, že zaspievali pár starších piesní, ktoré si títo kňazi vopred vybrali.

Mária Šimurková

V prievidzskom deviatniku sa tentoraz predstavili kňazi dekanátu

Od 16. do 24. augusta prebiehal v našej farnosti už tretí ročník tzv. prievidzského deviatnika. Sväté omše v rámci neho slúžili tentoraz kňazi z nášho dekanátu. Podujatie vyvrcholilo slávnosťou sv. Bartolomeja, patróna našej farnosti.

Ako prvý sa veriacim v rámci deviatnika predstavil Marek Sabol, farár vo Veľkej Lehôtke. Pokračoval Ivan Iskra z Novák, saletín Matej Trizuliak z Chrenovca, Miroslav Baláž z Lehoty pod Vtáčnikom a v nedeľu piarista páter Ján Hríb. V ďalší týždeň deviatnik uzavreli Milan Tomaga zo Zapotôčiek, Peter Repa z Handlovej a Viktor Kraus zo Sebedražia.

Kňazi sa veriacim prihovárali na rôzne témy - hovorili o svätosti, evanjelizácii, o Cirkvi ako spoločenstve veriacich. Nezabudli ani na tému modlitby, počúvania Božieho slova či konania dobrých skutkov. Deviatnik vyvrcholil slávnostnou svätou omšou pri príležitosti sviatku sv. Bartolomeja vo štvrtok 24. augusta o 16:30. Slúžil ju pán dekan Vladimír Slovák, ktorý sa v rámci svojej kázne venoval prvé-

mu čítaniu z Knihy Zjavenia sv. apoštola Jána a obrazu dvanástich apoštolov ako dvanástich základov Cirkvi. „Aj Bartolomej bol jedným z nich,“ zdôraznil. „A tak, ako sa apoštoli stali pre mnohých bránou, vďaka ktorej vstúpili do spoločenstva veriacich, i tento náš kostol bol pre mnohých z vás bránou, ktorou ste sa - prostredníctvom v ňom udelennej sviatosti krstu - i vy stali súčasťou Božieho kráľovstva.“

Aby sa o Božej láske nehovorilo len slovami, ale aby ju bolo možné aj zažiť, pozval pán dekan všetkých veriacich po skončení sv. omše na farský dvor, kde už bolo pripravené pohostenie i živá hudba. V priateľských rozhovoroch tu farníci zostali až do zotmenia.

-ag- a -ph-

Piaristický tábor v Trenčíne nebol len o počúvaní

Tohtoročný piaristický tábor pre gymnázium a vyššie ročníky základnej školy sa konal od 24. do 29. júla v Trenčíne. Mali sme tak možnosť spoznať ďalšie „piaristické“ mesto mimo Nitry a našej Prievidze.

Tábor zorganizovali naši dvaja pátri, páter Marek Kotras a páter Michal Paluch, ktorí nám každý deň kázali na určitú tému. Mohli sme počuť o duchovných zraneniach, o tom, čo je podstatné v živote človeka, o hodnotách, o sile modlitby, o rozlišovaní myšlienok a o mnohých iných zaujímavých a dôležitých témach. Svoje svedectvo nám tiež prišiel povedať jeden novomanželský pár, Janka s Jankom. Samozrejme, tábor nebol len o počúvaní. Navštívili sme aj Trenčiansky hrad, kde nám robil sprievodcu páter Marek; Čachtický hrad, ktorý nás očaril svojimi záhadami minulosti, a zavítali sme aj na pútnické miesto Skalka, kde sme opäť mohli poodhaliť kúsok minulosti, tentoraz však o sv. Andrejovi Svoradovi a Benediktovi. Keďže väčšinu účastníkov tábora tvorili dievčatá, „turistikovali“ sme aj po obchodnom centre. Nechýbala však ani nor-

málna turistika, ktorú sme odštartovali v rodnej dedinke pátra Mareka. „Trochu“ sa nám však podarilo zmoknúť. No dobrá nálada nás neopúšťala aj vďaka obetavosti, veľkorysosti a pohostinnosti pátrovej rodiny a známych.

Zaujímavosťami pre nás boli i piaristický kostol, krypta a hvezdáreň, ktoré nám poukazoval páter Stanislav Šimkovič. Športy s pátrom Michalom a spoločenské hry po večeroch sa pre nás stali uvoľnením a relaxom po krásnych prehlídkach a výletoch.

Rada by som sa aj takto podakovala pátrom za celý tábor, za námahu, čas a úsilie, ktoré do neho vložili. Dúfam a verím, že im ostalo ešte dosť síl a nadšenia i pre budúce roky. Ďakujeme!

Text: Mária Pytlová
Foto: účastníci tábora

V letnom tábore pobudli i rozvedení s det'mi

V dňoch 31. júla až 5. augusta sa v hoteli Mier v Západných Tatrách uskutočnil tábor pre rodiny s det'mi. Zúčastnilo sa ho 35 rodín z celého Slovenska (medzi nimi i z Prievidze), ktoré majú za sebou bolestnú skúsenosť rozpadu manželstva.

„Vieme, že tým, ktorí milujú Boha, všetko slúži na dobré; tým, čo sú povolani podľa jeho rozhodnutia.“ (Rim 8, 28)

Páter Matej Trizuliak z rehole saletínov, ktorý momentálne pôsobí v Chrenovci, spolu so svojím tímom pripravil pre účastníkov zaujímavý program. Jeho ústrednou témou bola Noemova archa. Súčasťou každého dňa bola ranná modlitba, skupinky pre deti a dospelých vedené animátormi, súťaže, svätá omša a ako záverečná bodka dňa modlitba chvál. V stredu a v piatok sa konali spoločné túry nádhernou prírodou Liptova. Rodiny s menšími det'mi využili možnosť okúpať sa na blízkom termálnom kúpalisku Liptovský Ján.

Účastníci tábora spolu prežili päť krásnych slnečných dní naplnených priateľstvom, vzájomnou pomocou, ale predovšetkým uzdravujúcou láskou nášho

nebeského Otca, ktorý nás napriek našim zraneniam neprestáva milovať a počíta s nami vo svojom pláne. Jemu vďaka za tento požehnaný čas!

Text a foto: Alena Debnárová

Spomienky

... odpočinutie večné daj im, Pane...

Dňa 13. septembra 2017 si pripomíname druhé výročie, kedy Boh k sebe povolal môjho vzácneho manžela **Alojza Gregora**. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú modlitbu. V modlitbách spomínajú manželka Oľga a celá rodina.

Z tváre ti žiarila láska a dobrota, budeš nám chýbať do konca života.

Dňa 26. septembra 2017 uplynú smutné dva roky, čo nás navždy opustila naša milovaná manželka, maminka a babka **Libuše Laginová**. S láskou spomína manžel, deti, vnúčence, ostatná rodina a najbližší priatelia. Výročná svätá omša bude v utorok 26. septembra 2017 o 16:30 hod. v Kostole svätého Bartolomeja v Prievidzi.

V septembri 2017 si pripomíname tretie výročie, čo nás opustil manžel a otec **Ján Ličanec**. Za tichú spomienku s modlitbou ďakujú manželka a deti.

Dňa 2. septembra 2017 by sa náš drahý **Lukáč Mokry** z Prievidze - Necpál bol dožil 90 rokov. O tichú spomienku s modlitbou prosí smútiaca rodina.

Dnes na slovíčko s diakonom Lukášom Líškom

Je pre mňa dôležité byť s ľuďmi

Tento rok sme sa v našej farnosti mohli stretnúť aj s diakonom Lukášom Líškom, ktorý bol u nás na diakonskej praxi. Rozhodli sme sa mu položiť pár otázok.

▪ **Pochádzate z Banskej Štiavnice a hovoríte o nej ako o najkrajšom meste na Slovensku. Prečo?**

Asi je prirodzené, že väčšina ľudí má rada svoje rodisko, pretože sa im na to miesto viažu spomienky, rôzne životné udalosti a vzťahy. Toto platí aj o mne, je to asi prirodzené. Ale okrem toho milujem Štiavnicu aj pre jej typickú atmosféru. Je to historické mesto, kde je veľmi veľa rôznych zaujímavých miest, uličiek, domov, kaviární... A v neposlednom rade má aj krásnu okolitú prírodu a tajchy. Mám v Štiavnici svoje obľúbené miesta, a keď sa potrebujem niekam utiahnuť, idem tam.

▪ **Z akej rodiny pochádzate?**

Z takej klasickej. Celý život sme prežili v paneláku na sídlisku a žijeme tam dodnes. Moja mama pracuje v lekární a otec je zas šofér z povolania. Čo sa týka súrodencov, tak tých nemám, som jedináčik.

▪ **Kde ste študovali?**

Moje štúdiá sú spojené s mojím rodným mestom. Základnú školu som navštevoval na sídlisku, kde som býval. Ako strednú školu som si vybral Katolícke gymnázium takisto v našom meste - a boli to veľmi krásne časy. Škola sídli v malej historickej budove v centre Štiavnice a boli sme v nej ako rodina. Prežili sme v nej nespočetne veľa zážitkov a i nejaké tie lásky 😊. Po skončení strednej školy som bol ešte

krátko v Bratislave a potom ma prijali do kňazského seminára.

▪ **Čo vás podnietilo vybrať sa na cestu kňazstva?**

Nebol to jeden konkrétny hlboký zážitok s Bohom, skôr také postupné volanie z Božej strany - cez modlitbu, vzťahy s ľuďmi a okolnosti života. Ale poviem vám, že to nebolo také jednoduché. Aj som sa voči tomu trochu „búril“ a odišiel som zo seminára. No vrátil som sa 😊.

▪ **Čo je pre vás na štúdiu teológie najzaujímavejšie?**

Skutočnosť, že hoci ide o štúdium, tie poznatky a pravdy, ktoré štúdium teológie ponúka, nie sú ničím suchým, ale majú neskutočnú silu. Len niekedy musíme tie pravdy správne očistiť a mať odvahu ich aj žiť.

▪ **Tento rok ste pôsobili v našej farnosti ako diakon. Ako na vás zapôsobilo naše mesto?**

Prievidza je niekoľkokrát väčšia ako Banská Štiavnica, takže aj ten ruch je tu väčší a spôsob života rýchlejší. Ale zas počas štúdií v seminári som veľmi často v Banskej Bystrici, takže toto som v pohode prijal.

Za ten čas, čo som v Prievidzi, som tu toho až tak veľa nepochodil. Ale niekedy idem na námestie, tam si sadnem a čítam si, alebo sa modlím. Okrem toho som si na námestí pozrel aj pár filmov 😊. Som rád, že niektorých veriacich som tu mohol spoznať aj viac. Len šesť týždňov je strašne

krátka doba. Som však vdáčný aj za to.

▪ **Čomu všetkému ste sa u nás počas diakonskej praxe venovali?**

Boli to také klasické „diakonské veci“. Kazateľstvo sa stalo mojím (takmer) každodenným chlebom. Vysluhoval som aj krsty a s tým spojené prípravy, mal som jeden sobáš... A najviac bolo asi pohreb-
bov. Získal som skúsenosť s farskou kanceláriou a s riešením situácií rôznych ľudí, ktorí prišli do kancelárie. V neposlednom rade bolo pre mňa prínosom i stretanie sa s ľuďmi pri veciach bežného života.

▪ **Počas leta ste sa stali i súčasťou detského denného tábora. Páčila sa vám takáto úloha?**

Tábory úplne milujem. U nás doma som animátorom už vyše desať rokov a aktívne sa podieľam na príprave táborov. Takže tento denný tábor v Prievidzi bolo pre mňa niečo úplne prirodzené a chcel som byť jeho súčasťou. Veľmi rád „šaliem“ s deťmi, je to celé také slobodné, plné radosti, takže je to super. Ďalšia výhoda je

to, že človek spozná deti a aj ich rodičov.

▪ **Pri čom si najlepšie oddýchnete? A čo vás, naopak, najviac unaví?**

Som človek vzťahov, je pre mňa veľmi dôležité byť s ľuďmi. Takže najviac si oddýchnem vtedy, keď sa môžem s ľuďmi stretnúť pri rôznych akciách. Dobrý oddych je aj pri pivku s partiou ☺. A v neposlednom rade je pre mňa oddychom aj ísť na svoje obľúbené miesta a len tak „byť“, premýšľať, modliť sa, čítať.

Čo ma najviac unaví? Asi robiť veci, v ktorých nevidím ktovieaký zmysel, byť poslušný (ale nie, srandujem) a robiť „papierovačky“.

▪ **Na čo sa v blízkej budúcnosti najviac tešíte?**

Nemám naplánované nič konkrétne. Ale chcem si ešte tak zdravo vychutnať leto a byť s tými, ktorí sú mi blízki - pretože v seminári to už tak ľahko nepôjde.

Za rozhovor ďakuje Petra Humajová

Foto: Mária Melicherčíková, Veronika Ševčíková

Lukáš Líška sa narodil 25. decembra 1990 v Banskej Štiavnici. Pomaly končí seminárne štúdiá - katolícku teológiu. Nepochádza z klasickej katolíckej rodiny, o to zaujímavejšia je cesta, ktorou sa uberá. Tento rok, konkrétne 10. júna, prijal diakonskú vysviacku. Veľmi rád má čas strávený s ľuďmi. Rád číta knihy, ale oddychovať vie aj prostredníctvom športu, ktorý je jeho dôležitou súčasťou, najmä hokej, futbal a volejbal. „Oživuje“ ho čas strávený s Bohom niekde vonku a krása.

„Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova!“

Odpoveď Panny Márie na anjelovo zvestovanie Božieho posolstva zaiste všetci dobre poznáme. Ale či aj chápeme srdcom, čo tieto jej slová adresované anjelovi znamenajú pre náš život?

Ako žena som dlhé roky mala jeden veľký problém, pre mňa v podstate neriešiteľný. Vždy som sa stotožnila s tým, čo som počula, pretože som verila tomu, čo som počula. Mala som takú veľkú detskú dôveru voči ľuďom a voči tomu, čo povedia, že som málokedy predpokladala, že by mohli aj nehovoriť pravdu, teda klamať, resp. úmyselne zavádzať alebo sa diplomaticky vyhovárať. A tak sa stávalo, že som vlastne pritakávala ľuďom na všetko, čo povedali, vo viere v ich slová. A nikdy som nechápala, prečo som im bola s touto dôverou akoby na posmech a už vôbec nie, keď som videla, že niektorí iné hovoria a iné konajú. Až neskôr v období dospievania som zistila, že ľudia sú zvyknutí komunikovať veľmi obozretné, alebo tak, že jedno povedia, druhé si myslia alebo aj urobia.

Dôvera v slovo

Dieťa na také niečo je zvyknuté. Je dôverujúce. Doma ma rodičia učili, že čo sa povie, to platí. Verila som, že to tak je. Ale so schopnosťou premýšľania nad podstatou činností a vecí okolo nás sa prehlboval vo mne pocit veľkého sklamania, že to tak nie je.

Aká bola moja reakcia? Postupne, pomaly

a nebadane som aj ja prijala spôsob komunikácie a života v premyslenom „nevinom“ klamstve a zavádzaní druhých. No klamstvo plodí ešte väčšie klamstvo, a preto v samote, kde sa svedomie neúnavne ozývalo a kde sa ono dieťa vo mne chcelo opäť prebrať k životu, ma všetky tieto veci veľmi trápili.

Dlho som nevedela, u koho mám hľadať pomoc, a za ten čas som prijala do svojho srdca tisíce klamstiev, ktoré som považovala za pravdu - o Bohu, o sebe, aj o ľuďoch okolo mňa. Žiaľ, veľa klamstiev som aj ja sama takýmto spôsobom vyslala do sveta.

Stretnutie s Božím slovom

Z onoho detského naivizmu, ktorý bol iste nezrelým postojom, hoci s čistým úmyslom, rovnako i z môjho vlastného pokryteckého života, ma vyliečilo až STRETNUTIE S JEŽIŠOM V BOŽOM SLOVE ako stretnutie s JEDINOU PRAVDOU.

V čase, keď som dospela vo svojom srdci k záveru, že „nikomu už dnes nemožno veriť“, Boh mi poslal do života ľudí a situácie, ktoré ma priviedli k túžbe hľadať pravdu práve vo Svätom písme. Čím viac som ho čítala, poznávala a prijímala jeho posolstvá do svojho života, tým viac som pociťovala, že toto slovo je naozaj ŽIVÉ, že je PRAVDIVÉ a že ma LIEČI z klamstiev o mne, ale tiež o Bohu a blížnych.

Dnes môžem povedať, že som po uši zamilovaná do Pána Ježiša v Božom slove. A stále viac som presvedčená, že práve ON je tou „prvou láskou“, ktorú má žena, resp. dospievajúce dievča, predovšetkým poznať vo svojom živote, aby poznalo pravdu o sebe, aby vedelo kým je. Keď totiž človek vie, kým je, ľahšie cez to spoznáva aj to, kým je Boh a kým sú ľudia okolo neho. Lebo On nás stvoril na svoj obraz.

Riešenie problémov

Pri čítaní Božieho slova som však časom narazila na viacero problémov.

1. Ako mám nosiť so sebou Božie slovo? Ved' je to veľmi nepraktické.

Odpoveď prišla sama. Ako som veľa komunikovala prostredníctvom mejlov v PC a v mobile s ľuďmi, lebo som hľadala pravdu, tak som postupne aj cez tieto médiá začala „komunikovať s Bohom“. Sväté písmo sa stalo súčasťou na ploche môjho mobilu aj PC na ich najviditeľnejšom mieste. Ved' ak je mobil najpraktickejší pomocník človeka v iných oblastiach, prečo by nemohol byť aj v oblasti duchovnej?

Stiahla som si do mobilu tri základné aplikácie, ktoré sa vzťahujú na Božie slovo a ktoré denne používam - Sväté písmo, Liturgické čítanie a Breviár. Kdekoľvek mám čas, čítam a rozmýšľam, čo mi Božie slovo hovorí do môjho života. V danej chvíli, v konkrétnej situácii.

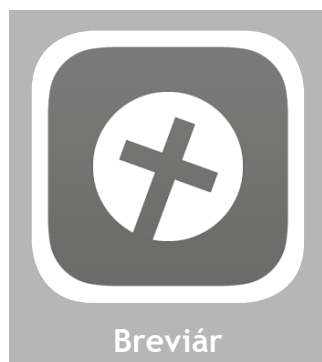
Ľudia sú dnes zvyknutí na zaužívaný postup, že ak niečo neviem, tak si to „vygooglim“. Ale ja keď niečo neviem, tak si ono slovo ako heslo zadám do aplikácie Sväté písmo a dostanem tiež veľa „adres“, resp. odpovedí. Ak tie odpovede, t.j. verše vo Svätom písme, čítam s Duchom Svätým, viem, že TO JE NEZMENITELNÁ PRAVDA, lebo je to slovo Boha. A on mi svoje slovo potom v živote dosvedčuje.

Sväté písmo

Liturgické čítanie

Breviár

2. Akú mám istotu, že Božie slovo pochopím správne?

Časom som začala poznávať rozdiel medzi literou, ktorá zabíja, a Duchom Svätým, ktorý oživuje. Totiž Božie slovo možno čítať jedine pod vedením Ducha Svätého, teda po modlitbe k Duchu Svätému. A Duch Svätý pôsobí v duši vtedy, keď je v posväcujúcej milosti.

Veľakrát sa mi už stalo, že ak som pravdu Božieho slova pochopila zle, resp. som si ju nejako „rozriedila“ alebo prispôsobila sebe, svojmu videniu, tak mi ju Boh vysvetlil cez situáciu, kňaza alebo iného človeka tak, ako to malo byť správne. Lebo je isté, že tí, čo hľadajú úprimne, nájdu, čo hľadajú.

3. V čom a ako spoznám správne pochopenie Božieho slova?

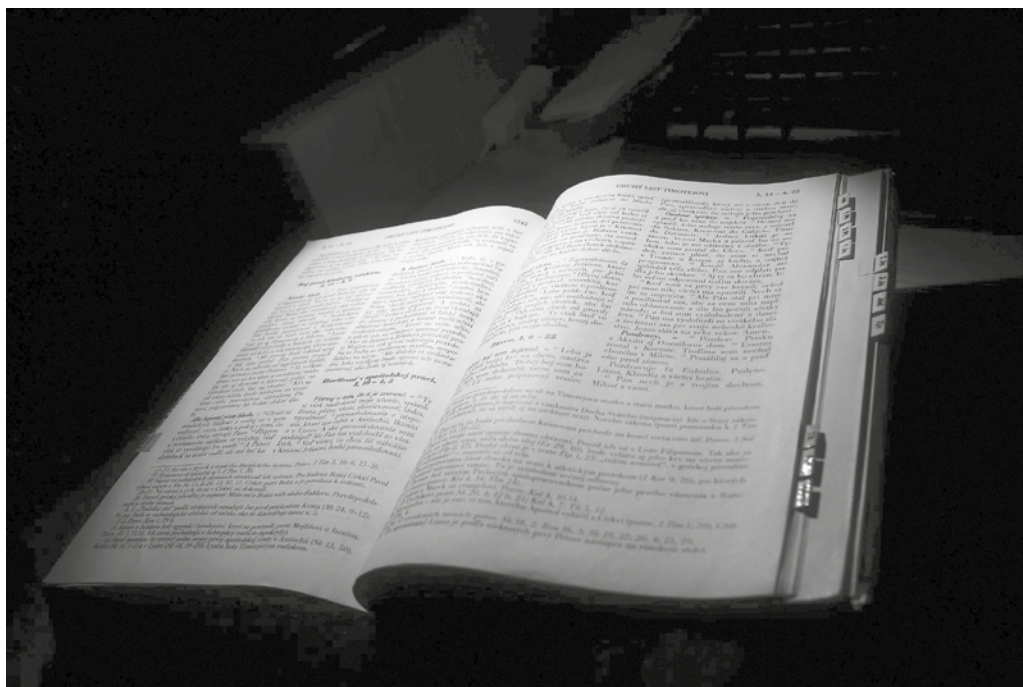
Vo viditeľných znameniach, ktorými Boh v jednote s Božím slovom koná v mojom živote. Často sa mi napríklad stane, že si ráno zapíšem nejaké myšlienky liturgických čítaní a večer pri ich opätovnom čítaní žasnem, že tie myšlienky sa v mojom živote stali realitou, že sa uskutočnili. To posilňuje vieru v Božie slovo ešte viac.

4. Nemôže individuálne čítanie Božieho slova spôsobiť rozkoly a nejednotu v jeho interpretácii v rámci Cirkvi?

Tu práve som prišla k udivujúcemu záveru. Že katolícka Cirkev je denne zjednotená práve skrze Božie Telo v Eucharistii a Božie Slovo v liturgických čítaniach. Teda skrze Slovo, ktoré sa stalo Telom. A práve ono prijaté Telo v nás cez Ducha Svätého otvára priestor pre pôsobenie Slova.

Tieto dve milosti sa navzájom prelínajú, podmieňujú a umožňujú neuveriteľnú jednotu veriacich v Cirkvi. Samozrejme za predpokladu, že sa ako veriaci otvoríme účinkom Božieho slova v našom živote, že ho prijmem celým srdcom a aj čistým srdcom. No mať čisté srdce je možné iba skrze milosť, ktorou je sviatosť zmierenia.

Moje hľadanie cesty k pravde, ktorá by bola skutočnou a nezmeniteľnou pravdou, sa teda napokon skončilo v úžase nad tým, že Božie slovo je jediná PRAVDA, že je to pravda, ktorú vidím a zažívam. No nielen to. Je to dokonca PRAVDA, ktorá má potenciál spájať, zjednocovať, uzdravovať, oživovať. Za predpokladu, že je prijatá v Duchu, t.j. skrze milosť sviatosti zmierenia a Eucharistie.

Čo teda Panna Mária v skutočnosti prijala a pochopila v anjelových slovách? Že zjednotiť svoju vôľu s Božou vôľou môže

iba tak, že dá priestor SLOVU vo svojom živote, aby v nej SLOVO žilo a pôsobilo: „...nech sa mi stane podľa tvojho slova!“ Tam, kde sa prijme Božie slovo v Duchu, tam je pravda. A kde je pravda, tam je jednota. A kde je jednota, tam je aj pokoj.

Slúžiť Bohu znamená poznať Božie slovo a nechať ho v sebe pôsobiť. Lebo živé je Božie slovo, ostré a účinné ako dvojsečný meč...! Skúste a presvedčte sa...!

Text: Elena Blašková

Foto: Štefan Kollár, Peter Šimkovič

Sprevádzat' v prvých rokoch manželstva II

(Pápežský dokument o rodine Amoris Laetitia - 7. časť)

Prvé roky manželstva sú životne dôležitým obdobím, počas ktorého páry rastú v uvedomovaní si zmyslu manželstva. Z toho vychádza potreba pastoračného sprevádzania, ktoré pokračuje aj po slávení sviatosti. V tejto pastorácii je veľmi dôležitá prítomnosť skúsených manželských párov. Farnosť je považovaná za miesto, na ktorom skúsenejšie páry môžu byť k dispozícii pre tie mladšie, s prípadnou účasťou cirkevných spoločenstiev.

Láska potrebuje ochotný a nezištný čas, ktorý ostatné veci odloží nabok. Chce to čas na dialóg, na objatie bez ponáhľania, zdieľanie plánov, vzájomné počúvanie a nazeranie, ocenenie, posilnenie vzťahu. Niekedy je problémom uponáhľaný rytmus spoločnosti alebo časy dané pracovnými povinnosťami. Inokedy je problémom to, že spoločne strávený čas nemá kvalitu. Zdieľame len fyzický priestor, ale bez venovania pozornosti jeden druhému.

Pomoc skúsenejších

Manželia, ktorí tvoria rodinu už dlhší čas, by mali mladým alebo krehkým manželským párom pomáhať učiť sa stretávať v daných okamihoch, zastaviť sa jeden pred druhým, a tiež zdieľať momenty ticha, ktoré ich nútia prežívať prítomnosť manželského partnera.

Manželia, ktorí majú dobrú skúsenosť, im môžu ponúknuť praktické rady, ktoré im samým boli užitočné: plánovanie

nezištných spoločných okamihov, čas odpočinku s deťmi, rozličné spôsoby slávania dôležitých vecí, priestory zdieľanej spirituality. Toto je mimoriadne dôležité, keď

už vyhasla novosť zasnúbenia. Lebo keď sa nevie, čo robiť so spoločne stráveným časom, jeden alebo druhý z manželov začne hľadať útočisko v technológii, vymyslí si ďalšie povinnosti, vyhľadá iné náručia alebo zuteká z nepohodlnej intimity.

Nepremeškanie príležitostí

Mladých manželov treba tiež povzbudiť, aby si vytvorili vlastné zvyky. Je dobré napr. vždy ráno sa pobožkať, každý večer si dať požehnanie; čakať na druhého a privítať ho, keď príde; občas spolu chodiť von, podieľať sa na domácich prácach. Zároveň je však dobré prerušiť zvyky slávnosťou, nestraťiť v rodine schopnosť oslavovať, radovať sa a sláviť pekné skúsenosti. Manželia majú potrebu spoločne sa prekvapiť z Božích darov a spolu živiť radosť pre život.

Je pravda, že mnohé manželské páry sa z kresťanského spoločenstva vytratia hneď po uzatvorení manželstva - ale niekedy premárnime isté príležitosti, keď znovu prídu a ukážu sa: vtedy by sme im mohli prítiažlivým spôsobom ponúknuť ideál kresťanského manželstva a priblížiť ich k priestoru sprevádzania: mám na mysli napríklad krst dieťaťa, prvé sväté prijímanie alebo keď sa zúčastňujú na pohrebe či na svadobnom obrade nejakého príbuzného alebo priateľa. Takmer všetci manželia sa znovu ukážu pri týchto príležitostiach, ktoré by mohli byť lepšie využité.

Text: Miroslav Turanský

Foto: Erika Valachová

Moja cesta s Božím slovom

Božie slovo je poklad. Vďaka Bohu, oproti minulému storočiu nastáva v našej Cirkvi veľký rozmach čítania Božieho slova. Už to nie je brané ako niečo protestantské, ale neodmysliteľne to patrí do života katolíka. A to je veľmi dobré!

Emeritný pápež Benedikt XVI. hovorí: „Je nevyhnutne potrebné, aby vznikla nová generácia apoštolov, ktorí budú zakorenení v Kristovom slove.“ Dovoľte mi teda podeliť sa s vami o moje krátke svedectvo. Netreba v ňom hľadať hlbokú prepracovanú štruktúru, ale skôr osobné vyznanie srdca.

Prvé kontakty so Slovom

Spomínam si, ako som chodil na základnú školu a bol som asi deviatak, keď nám naša katechéta povedala, že pôjdeme na biblickú olympiádu. V rámci prípravy na ňu sme si mali naštudovať tri biblické knihy: Genezis, časť z Prvej knihy Samuelovej a Jánovo evanjelium.

Tu sa začína môj osobný kontakt s Bibliou. Spomínam si, ako som vtedy čítal tie kvantá textu, mien a rôznych udalostí. Môžem povedať, že toto bol okamih, kedy som sa po prvýkrát zoznámil s Božím slovom. A odvtedy sa z nás stávali čoraz väčší priatelia! Ďalšou etapou v poznávaní Božieho slova sa pre mňa stala príprava na birmovku, kde sme boli tiež pozvaní pracovať s Božím slovom a dokonca z neho robiť referáty. Ondaľho jeden kňaz v našej farnosti zaviedol aktivitu „prečítaj Sväté Písmo a katechizmus za jeden rok“. Ja som sa do toho pustil a denne som sa snažil splniť predpísané čítanie. Väčšinou sa mi to aj darilo, no nie vždy. Nakoniec som tento cyklus úspešne „dobojoval“ - no trvalo mi to o nejaký ten mesiac navyše ☺. (Neskôr som sa dokonca rozhodol opäť si tento cyklus zopakovať.)

Čítanie ako vzťah

Myslím si, že v niečom je čítanie Božieho slova podobné medziľudskému vzťahu. Čím viac sa s niekým stretávate, tým viac ho chcete poznať do hĺbky a nie len tak z po-

vrchu. A ja mám presne takúto skúsenosť s Písmom. Akoby som sa po tých cykloch čítaní za jeden rok dostal do fázy, kedy som vnímal, že už nemusím čítať tak veľa, ale mám radšej čítať menej a tráviť viac času s tým textom, ktorý som si prečítal. Takže v čítaní Božieho slova som sa posunul od čítania poznávajúceho k čítaniu viac rozjímavému.

A takto to postupne išlo počas strednej školy až do nástupu do seminára. Môžem povedať, že Sväté písmo sa stalo pre mňa tým, z čoho som najviac čerpal, z čoho vychádzala aj moja osobná modlitba a budovanie vzťahu s Bohom.

V čase, keď som začal študovať teológiu, dostal u mňa čas s Písmom trochu inú formu. V seminári sme denne vedení 30 minút rozjímať nad Božím slovom, väčšinou nad čítaniami daného dňa, a dovoliť Bohu, aby k nám počas toho času hovoril a budoval nás.

Takto s Božím slovom fungujem doteraz - snažím sa mať čas, kedy nie som aktívny ja, ale dovoľím Božiemu slovu, aby sa ma dotýkalo, aby ma v ten deň viedlo. Samozrejme, človek často aj zápasí, číta a číta, a má pocit, že nič sa ho nejakým spôsobom nedotýka. Myslím si však, že vtedy treba prijať aj takéto „suchoty“. Nikdy však nemožno zanedbať investíciu do času stráveným s Božím slovom. Ja sa vždy snažím okrem toho „povinného seminárneho“ rozjímania prečítať si počas dňa aj jednu kapitolku z Božieho slova na pokračovanie v rámci osobnej modlitby.

Božie slovo môže osloviť vždy

Tak takto asi vyzerá moja cesta s Božím slovom a aj maličké svedectvo, ako sa ju snažím uskutočňovať v súčasnom prežívaní.

ní. Priznám sa, že po tom, ako som sa stal diakonom, pribudli mi kazateľské povinnosti a ocitol som sa na istej ceste hľadania, ako zladit' osobný čas so Slovom a zároveň prípravu na kážeň. Stáva sa mi totiž, že sa v mysli dostanem pod veľký tlak z toho, že musím tvoriť kážeň a toto by som mal povedať a takto to formulovať. Mám teda problém byť pri Božom slove „pasívny“ a iba z neho prijímať, nechať sa oslovit'. Takže tomu sa učim momentálne. Božie slovo je výnimočné tým, že obsahuje rôzne palety prežívania človeka - radosť, smútok, bolesť, stratu, nádej, odvahu, svedectvo... Teda môže človeka oslovovať VŽDY! Nie len keď mu je dobre, ale aj keď sa mu zdá, že veci idú ťažko, keď sa borí s niečím vo svojom živote. Boh môže ku

nám hovoriť vo všetkých situáciách nášho života.

Zároveň nám Božie slovo ukazuje, aký je Boh dobrý. Predstavuje nám celé dejiny spásy, kde zreteľne vidíme, ako je Boh zalúbený do človeka a hľadá ho až po vrcholné dielo Božej lásky - ukrižovanie a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista.

Okrem toho, že nám Písmo osvetľuje obraz Boha, učí nás aj to, kto sme my - milované Božie deti, ako o tom hovorí List Galat'anom.

Nebojme sa teda Božieho slova a dajme mu priestor prehovoriť v našom živote!

Lukáš Líška, diakon

Pozvánka

Rímskokatolícky farský úrad Prievdza-mesto a Ružencové bratstvo sv. Bartolomeja Prievdza
Vás srdečne pozývajú na 21. duchovnú obnovu s témou

Krása a dôstojnosť ženy

o biblickej žene - o Judite

Duchovná obnova sa bude konať v dňoch **8. - 9. septembra 2017** vo farskom Kostole sv. Bartolomeja pod vedením karmelitána dp. P. Rudolfa Bartala, OCD, z Košíc - Lorinčíka

Piatok 8. 9. 2017

12:00 - 12:45 Svätá omša
12:45 - 13:45 Prednáška I.
14:00 - 15:00 Tichá adorácia
15:00 - 15:15 Ruženec Božieho milosrdenstva
15:15 - 16:00 Prednáška II.
16:00 - 16:30 Modlitba svätého ruženca
16:30 Svätá omša - celebruje dp. P. Rudolf Bartaľ, OCD

Sobota 9. 9. 2017

9:00 - 9:30 Modlitba sv. ruženca
9:30 - 10:30 Prednáška III/volno
14:00 - 15:00 Tichá adorácia
15:00 - 16:00 Prednáška IV
16:00 - 16:30 Modlitba svätého ruženca
16:30 Svätá omša - celebruje dp. P. Rudolf Bartaľ, OCD
Organizátori si vyhradujú právo úpravy programu.

(Knihu „Judita“ zo Svätého písma si môžete vopred prečítať.)

Ktorú knihu Svätého písma máte najradšej a prečo?

Anketa

Na anketovú otázku nám odpovedali kňazi slúžiaci sväté omše v rámci tzv. prievidzského deviatnika v našej farnosti.

Marek Sabol, Veľká

Lehôtka: „Najradšej mám Skutky apoštolov. Táto kniha opisuje život prvej Cirkvi, silu modlitby, vzájomnú lásku a pomoc.

Vydáva i svedectvo o živote s Kristom - ved' pohania poukazovali na kresťanov slovami: ‚Hľa, ako sa milujú!‘ Skutky apoštolov sú povzbudením a príkladom aj pre súčasnosť.“

1

Matej Trizuliak MS, Chrenovec-Brusno:

„Mojou obľúbenou knihou Svätého písma je Evanjelium podľa sv. Marka. Je to hlavne z dvoch dôvodov. K ‚zaľúbeniu sa‘ práve do tejto knihy mi pomohli duchovné cvičenia Lectio Divina - Evanjelium sv. Marka. Dotýka sa ma v nej veľmi osobne, ako je predstavený Ježiš v Getsemanskej záhrade - nie ako hrdina, ale človek, ktorý prežíva vnútorný boj, lebo mu je ‚zle‘ z toho, čo ho čaká. Pre mňa je to povzbudenie k pokore, že nie všetko dokážem prijať akoby bez problémov. A druhý dôvod je ten, že sv. Peter je tu tiež ukázaný s mnohými slabosťami. Preto je Evanjelium sv. Marka pre mňa ‚veľmi ľudské‘ a tým mi je blízke.“

3

2

Ivan Iskra, Nováky:

„Najradšej mám Jánovo evanjelium. Je také vzletné. Dvíha nás do veľkých duchovných výšok („Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to slovo bolo Boh.“), no zároveň nás ponára do hlbokéj duchovnosti. Odhaľuje nám mnohé tajomstvá a skutočnosti. To Slovo je pravé svetlo, ktoré osvecuje človeka, a tým, ktorí ho prijímajú, dáva moc stať sa Božími deťmi.“

Miroslav Baláž, Lehota pod Vtáčnikom:

„Každá kniha Svätého písma v sebe skrýva silu živého Božieho slova. Momentálne sú pre mňa veľkou posilou Listy sv. apoštola Pavla, lebo majú zároveň silu Božieho zjavenia, ale aj životom overenú Pavlovu vieru. Kristovo evanjelium žité skrze Pavlovu vieru a použité ako napomenutie, usmernenie a povzbudenie pre miestne cirkvi, je v jeho listoch momentálne pre mňa každodenným chlebom.“

4

5 Ján Hríb SchP, kláštor piaristov Prievidza: „Sväté písmo ako kniha inšpirovaná Duchom Svätým je celá vzácna. Napriek tomu mám z nej najradšej Pentateuch - prvých päť kníh Biblie, pretože tu sa hovorí o tom, ako to dobrý Boh s nami celé začal a následne aj ako pokračoval.

Je to fascinujúci začiatok Božieho listu človeku.“

Milan Tomaga, farnosť Prievidza-Zapotčky: „Mojou obľúbenou knihou Svätého písma je Evanjelium podľa Lukáša. A to nielen preto, že sa v ňom nachádzajú rozprávania a podobenstvá, ktoré v ostatných evanjeliách nenájdeme. Z tohto evanjelia osobitne vyžaruje úsilie jeho autora o dôkladnú katechézu svojho adresáta, voči ktorému prejavuje mimoriadnu citlivosť a dôkladnosť v komunikácii udalostí spásy. Lukášov originálny pohľad a výklad Ježišovho života, smrti a zmŕtvychvstania je nadčasové posolstvo, ktoré prezrádza u jeho autora veľkého ducha a otvorenosť pre inšpiráciu Duchom Svätým.“

Viktor Kraus, Sebedražie:

„Medzi moje najobľúbenejšie knihy Svätého písma patria evanjeliá, zvlášť Jánovo evanjelium. A to preto, lebo to bola prvá kniha zo Svätého písma, ktorá bola iba moja. Dala mi ju moja starká so slovami: ‚To si pekne čítaj a premýšľaj o tom.‘ Tá kniha bola stará a ošúchaná a to na mňa veľmi zapôsobilo. Dlho bola súčasťou môjho života. Prostredníctvom nej som svoje srdce postupne otváral Ježišovi.“

8

6 Peter Repa, Handlová: „Ťažko je vybrať iba jakú jednu knihu. Ale ak by som si mal vybrať, tak Lukášovo evanjelium. Myslím si, že našej európskej kultúre je najbližšie na pochopenie. A pre mňa osobne je vzácné i z toho dôvodu, lebo sa nazýva aj evanjeliom milosrdenstva. Milosrdenstvo tu Ježiš predstavuje prostredníctvom rôznych príbehov, ale najmä cez svoj osobný príklad. Vždy je to pre mňa inšpiráciou a podnetom na zamyslenie a uvažovanie.“

Vladimír Slovák, dekan:

„Ja mám najradšej Markovo evanjelium. Obdivujem jeho stručnosť vo vyjadrovaní, keď jedným - dvomi slovami vie vystihnúť situáciu alebo vnútorný svet človeka. Obdivujem tak tiež myšlienkovú i formálnu ucelenosť tohto diela. Je pre mňa vzorom, ako písať a hovoriť o Božích veciach, aj keď mám k takémuto spôsobu ešte veľmi ďaleko.“

9

Chcel(a) by som letieť... v ohlasoch publika

Chcel(a) by som letieť... názov, ktorý dalo Tanečné divadlo ATak spolu s Tvorivou skupinou Poetica Musica svojmu predstaveniu o živote blahoslavennej sestry Zdenky Schelingovej. Počas sobotného programu našej mariánskej púte sme ho mali možnosť vidieť i u nás, v Prievidzi.

Nápad realizácie inscenácie o živote bl. sestry Zdenky začal svoje reálne kontúry nadobúdať v lete 2016 na viedenskom letisku, kde zakladateľ ATak-u Pavol Danko uviazol spolu s ďalšími 800 pasažiermi. Boli medzi nimi i reholné sestry. A práve pohľad na ne ho inšpiroval k tomu, aby bol príbeh sestry Zdenky v predstavení prerozprávajú na letisku. V realizácii tohto nápadu mu pomohla i dramaturgička Zdenka Pašuthová a po hudobnej stránke Tvorivá skupina Poetica Musica. A výsledkom sa stalo jedno z najúspešnejších predstavení Tanečného divadla ATak, ktoré získalo i hlavnú cenu na festivale kresťanského divadla Gorazdov Močenok v roku 2017.

Hlboký vzťah ku Kristovi

Dej predstavenia sa teda odohráva v súčasnej dobe na letisku, kde si jeden z čakajúcich cestujúcich, bývalý agent ŠtB, všima okolitých ľudí. Pripomínajú mu osobnosti zo života sestry Zdenky i Zdenku samotnú. Postupne ich divákovi predstavuje podľa toho, ako sa objavovali v Zdenkinom živote - rodičia, súrodenci, spolužiaci, pacienti, kňazi, vyšetrovatelia... Divadlo tak predstavuje Zdenkin životný príbeh od narodenia až po smrť. Tá však - napriek týraniu pri výsluchoch a vo väzení - nevyznieva beznádejne. Celým dejom sa ako zlatá niť tiahne Zdenkina láska ku Kristovi. Všetky vyslovené i vyspívané slová hovoria o jej hlbokom vzťahu k Ukrižovanému. Kríž chápe ako možnosť najužšieho spojenia s Kristom, podľa vzoru ktorého túži milovať i ľudí. Nie je teda uzavretá ani voči vzťahom, ani voči obetavej službe vo svojom povolání.

„Letiaca“ Zdenka

Chcela by som letieť... - názov inscenácie i jednej z piesní predstavenia; výrok sestry

Zdenky - vystihuje scénu a prostredie, do ktorého autori vsadili dej - letisko. V príbehu sa prelínajú historické udalosti zo Zdenkinho života (dopĺňané hovoreným slovom a sprevádzané klepotom klávesov písacieho stroja, navodzujúcim atmosféru čias minulých) s príbehmi cestujúcich čakajúcich na letisku. Brilantne sú v choreografii využité letiskové koridorové pásy. Raz ohraničujú letisko, potom zas priestor nemocnice. Dokážu znázorniť aj uzly trápenia v živote ľudí, dokonca i väzenie.

Hudba s tancom vytvárajú v inscenácii jednotný celok a sú zážitkom i osobitne (vynikla by i hudba bez scény a rovnako divadlo bez hudby). Jedným z najintímnejších okamihov odhalenia hĺbky duše sestry Zdenky v predstavení je časť, v ktorej tanečníci predstavujú Zdenkinu modlitbu odovzdania sa Ježišovi postupným obetovaním očí, uší, úst, rúk, nôh i celej bytosti Bohu. Zaujímavým je aj prepojenie úvodnej scény z detstva („letiaci“ usmiata Zdenka, ktorú držia pri hre vo vzduchu) so záverečnou scénou po mučení (tiež „letiaci“ Zdenka, tentoraz ale skôr pripomínajúca Krista visiaceho na kríži).

Ohlasy z publika

Vďaka inscenácii Chcel(a) by som letieť mali aj diváci v Prievidzi možnosť vidieť faktograficky i umelecky hodnotne spracovaný životopis blahoslavennej sestry Zdenky, o ktorej sa takto dozvedeli cenné informácie celostne. Vzduchom sa niesol pocit hrdošti na odvážnu reholníčku, Slovenku - možno počas života maličku a nenápadnú, ale teraz silnú orodovníčku v nebi.

O tom, že predstavenie mocne zasiahlo viacerých ľudí, svedčia i ohlasy z publika:

„Celé divadlo bolo pre mňa veľkým povzbu-

dením. Najviac sa mi páčili dve časti. Prvou bolo zobrazenie Zdenkinej starostlivosti o druhých v nemocnici a to, ako pomáhala utekať kňazom. Tam bola pre mňa vzorom v pomoci druhým a aj v odvahe. No a druhá časť, ktorá sa mi páčila, bola tá, keď ju vypočúvali, ale ona bola silná vo všetkom... Boh dopustí, ale neopustí.“ Barbora Š.

„Komentár spolu s piesňami nám pomohol lepšie pochopiť celé predstavenie tanečného divadla. Páčili sa mi ladné pohyby hercov a že všetko išlo plynulo. Celkovo choreografia bola veľmi dobre pripravená a aj odtancovaná. Vidno, že to robia ľudia, ktorých táto práca baví a dávajú do nej všetko. Aj ľudia z Tvorivej skupiny Poetica Musica v tejto inscenácii predstavili svoju tvorivosť v tom najlepšom svetle.“ Mária D.

„Nezabudnuteľný zážitok. Neočakávala som takéto krásne predstavenie. Super! Hudba aj hovorené slovo boli dokonalé.“ Kristína G.

„Bezprostredne po skončení predstavenia ma zalialo vnútorné ticho, bázeň aj slzy. Teraz neskôr aspoň obrazne snímam klobúk pred touto skupinou umelcov - lebo na začiatku som neverila, že ma nejaké ,poskakovanie a mávanie rukami' bude baviť dlho. Ale už po malej chvíli som bola vtiahnutá do deja. Vnímala som každý tón, každý verš, aj každý pohyb tanečníkov, bola som tam... Z tohto predstavenia si okrem hlbokého umeleckého zážitku v srdci odnášam

výkrik: ‚NEVYPOVEDÁ!‘ Chcela by som sa pripojiť k Zdenke a nevypovedať, čo zlé sa mi prihodilo, čo musím, čo sa mi nechce... Možno ma raz Zdenka naučí pritúliť sa k Ježišovej trňovej korune.“ Žaneta K.

„Počas celého tohto roka sa mi Pán dáva poznať ako svetlo, ako Slnko (Žalm 27, a i.). Prostredníctvom divadla mi preto prešli zimomriavky po chrbte pri citáte: ‚Viem, že za mrakmi je moje milované SLNKO. Nechcem mať iné ciele, iba letieť k nemu nahor...‘ Na druhý deň ma zaujala informácia, že úmysel modlitieb Svätého Otca na mesiac august je venovaný umeniu a umelcom: ‚Umenie vyjadruje krásu viery a ohlasuje zvest' o veľkosti Božieho stvorenia. Preto keď obdivujeme nejaké umelecké dielo alebo prírodnú krásu, objavujeme, ako nám všetko rozpráva o Bohu a o jeho láske. Modlíme sa za umelcov našich čias, aby nám dielami svojej kreativity pomáhali odhaliť krásu stvorenstva.‘“ Mária Š.

Niekoľkokrát počas predstavenia, a hlavne v závere, bola vyzdvihnutá Zdenkina myšlienka, ktorá ovplyvnila celé jej prežívanie utrpenia: „Odpustenie je najväčšia vec v živote“. Možno práve oblasť odpúšťania bude Zdenkinou orodovnicou špecialitou. A možno práve ním sa vďaka priblíženiu života sestry Zdenky tanečným divadlom ATak inšpirujeme i my tu, v Prievidzi.

Pripravili: Mária Pytlová a Anežka Kútiková
Foto: Mária Melicherčíková

„Chcela by som letieť,
v oblakoch nestratiť hlavu,
nájst' cestu pravú,
nechať sa k tebe nieť.“

Chcela by som letieť,
na orlích pierkach
cítiť lúče slnka,
hoci ťa cez mraky nevidieť...“

Na okraj...

...s hovorcom saleziánov Rastislavom Hamráčkom SDB

Už tento rok, konkrétne 30. septembra, sa dočkáme blahorečenia mučeníka za duchovné povolania z obdobia komunistickej totality, dona Titusa Zemana. Viac o priebehu príprav tejto slávnosti nám prezradí riaditeľ prípravy blahorečenia, Rastislav Hamráček SDB.

1

Aký význam má slávnosť blahorečenia Titusa Zemana?

Slávnosť blahorečenia dona Titusa Zemana, mučeníka za duchovné povolania, bude veľkým darom pre celé Slovensko. Keď Cirkev niekoho uzná za blahoslaveného, je to sviatok svätosti. Takýto sviatok sme zažili v našej krajine v roku 2003, keď vtedajší pápež sv. Ján Pavol II. vyhlásil za blahoslavených sestru Zdenku Schelingovú a biskupa Vasilä Hopku. Keď Svätý Otec František 27. februára schválil blahorečenie saleziána kňaza Titusa Zemana, hneď sa začali prípravy.

2

Kde sa toto blahorečenie bude konať?

Blahorečenie sa koná vždy v diecéze, kde dotýčný zomrel, v našom prípade je to Bratislavská arcidiecéza. Saleziáni spolu so zástupcami arcidiecézy vytvorili prípravný tím, určili si oblasti práce a hneď v začiatku sa rozhodlo aj to, že slávnosť bude na tom istom mieste ako v roku 2003 - teda v Petržalke pri Kostole Svätej rodiny. Tam bude pripravené veľké pódium, na ktorom prebehne svätá omša. Pri nej kardinál Amato, ktorého posielajú samotný Svätý Otec, vyhlási dona Titusa za blahoslaveného.

3

Čo všetko zahŕňa príprava takejto slávnosti?

Ako prvé sme pripravili množstvo informácií na webovej stránke tituszeman.sk, ako aj krátky film, ktorý predstavuje jeho príbeh. V súčasnosti pracujeme na mnohých veciach: príprava piesní na sv. omšu; príprava celej liturgie; pódia (ako bude vyzerať, čo na ňom bude umiestnené...); tiež usporiadanie priestoru, kde budú veriaci - čiže sektory; vybavovanie rôznych povolení zo strany štátnych úradov, aby sa takéto veľké zhromaždenie mohlo dobre a pokojne uskutočniť... Mali sme napríklad aj veľmi praktické rokovanie s políciou, ktorá bude zabezpečovať aj organizáciu dopravy, bezpečnosť... Okrem toho sa pripravujeme na prijatie viacerých zahraničných hostí najmä zo saleziánskej rodiny; pripravujeme tiež liturgiu svätej omše na poďakovanie, ktorá bude na druhý deň vo Vajnorochoch; komunikujeme s médiami, ktoré chcú prenášať priamy prenos z blahorečenia; vydavateľstvo pripravilo viacero materiálov ako aj oficiálny životopis dona Titusa; pripravuje sa osobitný program pre mladých v popoludňajších hodinách po blahorečení... Celá príprava si žiada, aby sme mali na zreteli mnohé detaily. Spolupracujú pri tom mnohí ľudia, mnohé organizácie, inštitúcie aj niektoré firmy. Už niekoľko mesiacov je to pre viacero ľudí v podstate každodenná práca na plný úväzok. Čím sme bližšie k dátumu, tým viac sa aj my tešíme a - vďaka Pánovi - aj vidíme, že pri tejto práci nám nechýba Božie požehnanie. Mnoho ľudí sa za nás modlí, aj za to, aby samotné blahorečenie prinieslo hojné duchovné ovocie.

Za rozhovor d'akuje Anka Gálová

PROGRAM BLAHOREČENIA

Piatok 29. 9. 2017

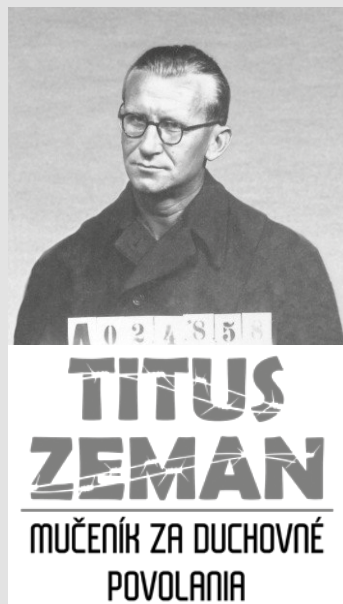
♦ 20.00 Modlitbová vigília
Katedrála svätého Martina

Sobota 30. 9. 2017

♦ 9.30 Prípravný program
Petržalka, priestranstvo pri Kostole Svätej rodiny
♦ 10.30 Pontifikálna svätá omša blahorečenia
Petržalka, priestranstvo pri Kostole Svätej rodiny
Svätej omši predsedá a obrad blahorečenia vykoná legát Svätého Otca Františka, kardinál Angelo Amato, prefekt Kongregácie pre kauzy svätých
♦ 16.00 Slávnostný ceremoniál po blahorečení
dona Titusa Zemana „Prekročil som hranicu“
HANT Aréna, Bratislava

Nedeľa 1. 10. 2017

♦ 10.30 Svätá omša na poďakovanie za blahorečenie
Vajnory, Nám. Titusa Zemana

Pozvánky

V nedeľu 10. septembra 2017 o 9:30 sa bude v Kostole Najsvätejšej Trojice (v kostole piaristov) konať Banická omša. Prievádzania si na nej spomenú na živých i zosnulých baníkov z hornej Nitry.

Banickú omšu pripravuje mesto Prievidza v spolupráci s Hornonitrianskym banickým spolkom od roku 2013 ako súčasť programu Banického jarmoku. Počas slávností v meste si takouto formou samospráva spomína aj na zosnulých baníkov z nášho regiónu.

Liturgiu svätej omše oživí spevokol Kahanec a Školský orchester Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka Prievidza spolu s Miešaným zborom Rozkvet pod dirigentskou taktovkou Jána Glosa. Svätú omšu bude celebrovat' prievidský dekan Vladimír Slovák.

Alojz Vlčko

Mamy z hnutia Modlitby matiek, otcovia z hnutia Modlitby otcov a deti z hnutia Deti viery z komunity Útecha Vás pozývajú na spoločné modlitby, v ktorých sa otcovia, mamy aj deti duchovne spoja v mnohých krajinách sveta v dňoch 22. - 24. septembra 2017. Modlitby odprosenia za naše hriechy, pokánia za hriechy iných a vdakyvdzania Bohu za život

sa budú konať v Kostole sv. Terézie z Lisieux v Prievidzi, farnosť Zapotôčky, nasledovne: 22. 9. o 17.00 h, 23. 9. o 19.00 h, 24. 9. o 11.00 h.

Príďte sa s nami pomodliť za svoje rodiny.

Spoločenská dôvera

V kresťanstve vyjadruje pojem *láska k blížnemu* základné pravidlo, nariadenie, ako sa majú ľudia správať vo vzájomných vzťahoch. V evanjeliu ho Ježiš povýšil na druhé najdôležitejšie prikázanie, hneď za absolútnou láskou k Bohu. Odráža nielen fakt, že človek môže žiť plnohodnotný život jedine v spoločenstve s druhými, ale aj to, že *plnohodnotným* sa jeho život stáva vtedy, keď ho vzťahuje na druhých (rovnako ako na seba), a to s postojom napodobňujúcim Božiu lásku k nám. Taký je ideál. Skúmaním skutočnej kvality medziľudských vzťahov sa zaoberajú spoločenské vedy, ktoré nepoužívajú náboženský pojem láska k blížnemu. Čoraz viac si však uvedomujú, že ak chcú pochopiť a pomôcť zlepšiť život ľudí, nestačí skúmať rôzne podoby „efektívnosti“ vzťahov, ale treba sa ponoriť do ich podstaty.

Zaužívaná podoba lásky

Pri hlbšom zamyslení sa ukazuje, že slovné spojenie láska k blížnemu obsahuje množstvo zložitých vecí. Aj keď je na prvý pohľad jasné a jednoduché - treba iného človeka zahrnúť citom lásky, ktorý sa má prejavovať aj v skutkoch -, v snahe o jeho meranie vznikla celá skupina pojmov, ktoré ho majú v rôznej miere vystihovať. Z hľadiska jednotlivca hovoríme aj o sympatiách, starostlivosti, ohľaduplnosti, altruizme a podobne. Z hľadiska spoločnosti používame na jej zachytenie pojmy ako solidarita, súdržnosť, integritácia, organizácia a ďalšie. Nikto preto nezmeria „lásku k blížnemu“ u človeka, vo vzťahu alebo v skupine jedným číslom.

Momentálne sa hlavne v sociológii začal presadzovať a skúmať pojem *spoločenskej dôvery*. Potreba tohto pojmu sa prejavila v dôsledku rozpadu kedysi pomerne jednotných morálnych systémov spoločností. Prvým zaznamenaným prejavom tohto rozpadu bola zmena a rozmach práva, ktoré sa v podobe formálne ustanovených (nielen zaužívaných) pravidiel snaží zabezpečiť „normálne“ fungovanie spoločností. Čoskoro sa však ukázalo, že nárast kultúrnej rozmanitosti oslabuje a rozkladá vzťahy ešte hlbšie, a to do rozmerov, ktoré nie je dosť možné podchytiť zákonmi. Niekde pri tejto myšlienke sa začal popri iných pojmoch rodit' a rozvíjať aj pojem spoločenskej dôvery. Jeho cieľom nie je nahradiť, ale doplniť možnosti skúmania hlbšej povahy medziľudských vzťahov.

Spoločenská dôvera

Jednu z ťažiskových teórií spoločenskej dôvery vypracoval Piotr Sztompka, ktorý definuje dôveru a nedôveru ako *určité predpoklady na tému budúceho, neistého konania iných ľudí*. (Por. Sztompka, P.: Socjologia. Wydawnictwo Znak, Krakov 2002, s. 310.) Postoj dôvery má na jednej strane osobnostné základy, ktoré vyplývajú z povahy človeka, jeho najbližšieho okolia, skúseností, ktoré zažil a poznatkov, ktoré nadobudol. Na druhej strane má dôvera aj spoločenské základy, ktoré sú ustálené v spoločensky zdieľaných a reprodukovateľných vzoroch konania, myslenia a cítenia, alebo vo formalizovanej podobe zákonov a inštitúcií (polícia, inšpekcie a podobne). Sztompka tvrdí, že spoločenskú dôveru tvoria hlavne *tri druhy očakávaní* či predpokladov. Po prvé sú to účinkové očakávania (že správanie ľudí bude v súlade s pravidlami a predvídateľné), po druhé hodnotové očakávania (že ľudia budú konať zodpovedne, férovo, spravodlivo, principiálne, pravdovravno a pod.) a po tretie očakávania starostlivosti (počítame s tým, že iní budú nezaujato dbať o naše záležitosti, budú šlachetní, nápomocní, altruistickí a budú nám pomáhať). (Tamže, s. 311) Podobné ukazovatele sa použili aj vo Výskume európskych hodnôt. Pohľad a zamyslenie sa nad zistenými údajmi je potrebné okrem iného aj preto, že v medzinárodných porovnostiach (aj v iných výskumoch, napr. Eurostatu) zaujíma Slovensko pravidelne posledné pozí-

cie, teda respondenti opakovane deklarujú veľmi nízku úroveň spoločenskej dôvery na Slovensku. Zároveň v období jej skúmania od roku 1991 sústavne klesá. (Por. Kusá, Z. - Tížik, M. (eds.): Výskum európskych hodnôt 1991-1999-2008 slovenská a česká spoločnosť. Sociologický ústav SAV, Bratislava 2009, s. 38.)

Údaje v grafe ukazujú odpovede obyvateľov SR v roku 2008 na nasledovné tri otázky (zdroj: Kusá, Z. - Zeman, M. (eds.): Výskum európskych hodnôt 2008, Slovensko. Sociologický ústav SAV, Bratislava 2008, s. 325): „Myslíte si, že vo všeobecnosti sa dá väčšine ľudí veriť, alebo že v styku s inými treba byť veľmi opatrný?“ (V grafe označené ako „všeobecná dôvera“.) Respondenti si zvolili jednu z dvoch možností: „väčšine ľudí možno dôverovať“ a „opatrnosti v styku s druhými nikdy nie je nazvyš“.

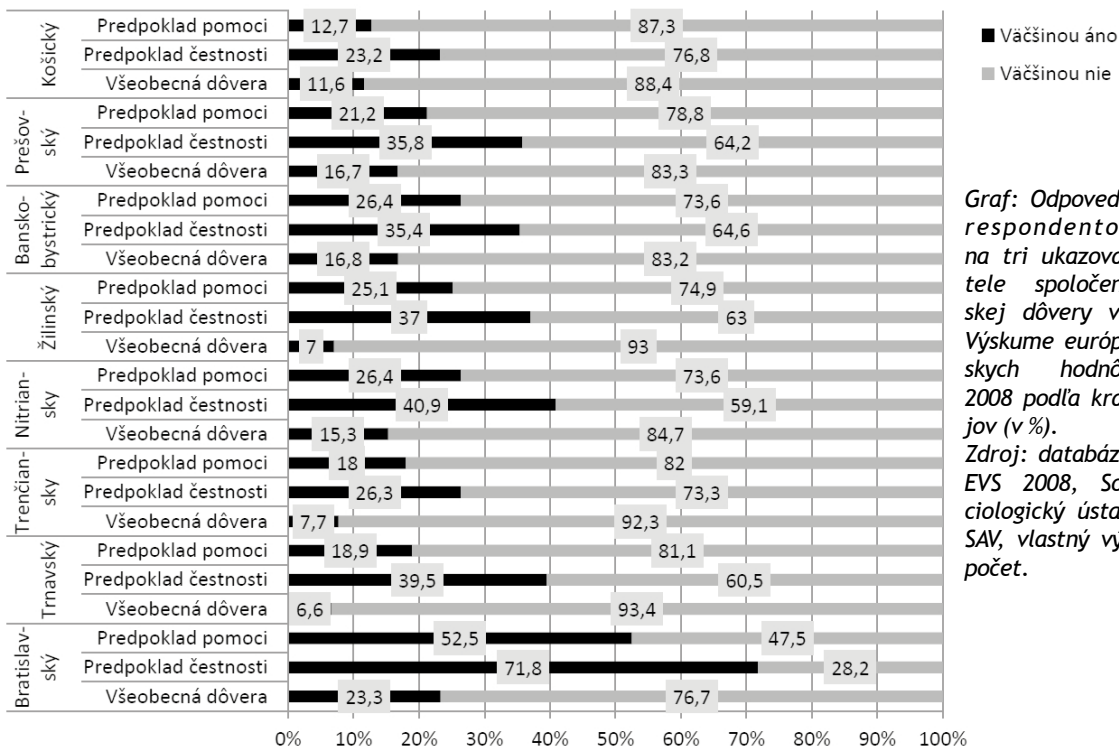
„Myslíte si, že väčšina ľudí by sa vás pokúsila využiť, ak by mali príležitosť, alebo by sa snažili byť čestní? Ako by ste

umiestnili svoj názor na tejto škále?“ (V grafe „predpoklad čestnosti“.) Respondenti si vybrali číslo od 1 do 10, kde 1 = „väčšina ľudí by sa ma pokúsila využiť“ a 10 = „väčšina ľudí by sa snažila byť čestná“. V analýze som odpovede zhrnula do dvoch skupín (1-5 a 6-10).

„Povedali by ste, že ľudia sa väčšinou snažia pomáhať druhým, alebo sa väčšinou starajú len o seba?“ (V grafe „predpoklad pomoci“.) Opäť 10-bodová škála, kde 1= „ľudia sa väčšinou starajú len o seba“ a 10= „ľudia sa väčšinou snažia pomáhať druhým“, zjednodušená rovnakým spôsobom.

Odpovede v grafe typu „väčšinou áno“ ukazujú pozitívne odpovede, čiže označenie prvej možnosti v prvej otázke a výber čísla 6-10 na ďalšie dve otázky. Odpovede „väčšinou nie“ označujú opačné odpovede. Analýza ukázala ako najsilnejšiu súvislosť regionálnu (nie vek, pohlavie, status, atď.).

Mária Suríková

Graf: Odpovede respondentov na tri ukazovatele spoločenskej dôvery vo Výskume európskych hodnôt 2008 podľa krajov (v %).
Zdroj: databáza EVS 2008, Sociologický ústav SAV, vlastný výpočet.

Premenenie Pána

7. 8. 2017

Včerajšiu nedelu sme v Katolíckej cirkvi prežili ako sviatok Premenenia Pána. V chrámoch sa čítal úryvok z Matúšovho evanjelia, hovoriaci o tom, ako „Ježiš vzal so sebou Petra, Jakuba a Jána a vyviedol ich na vysoký vrch do samoty. Tam sa pred nimi premenil: tvár mu zažiarila sťa slnko a odev mu zbelel ako svetlo“.

Premenil sa! Ježiš na začiatku svojho verejného účinkovania premenil vodu na víno. Potom veľakrát premenil chorobu na zdravie a prirodzene aj smútok na radosť. Menil ľudí okolo seba, najmä učeníkov, ale tu „sa“ premenil. Ukázal sa v lepšom, vlastne plnom svetle. Taký, aký v Božej sláve je.

Nevdojak som si spomenul na situáciu spred pár mesiacov. Zaparkoval som auto a šiel som do fary. Z ulice vošiel mladík, pozdravil a opýtal sa, či si naňho pamätám. Bol mi známy, ale zabudol som, odkiaľ. Keď však povedal meno, došlo mi to. Pred tromi rokmi som ho pripravoval na birmovku. A boli s ním problémy. Nie malé. Niektoré som mu aj pomohol riešiť, aby ich nemuseli riešiť iné orgány. „Prišiel som sa poďakovať,“ hovorí. „Žijem v zahraničí, robím, mám aj dievča. Zmenil som sa.“ Keď som ho počúval, uvedomil som si, že sa doslova premenil. V podstate to bol síce stále on, no našiel svoje lepšie, svetlejšie ja. Nemyslel som, že to takto dopadne. Ale bol som šťastný a znovu som sa presvedčil, že aj my sa môžeme „premeniť“.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.slovensko.sk

Guláš

14. 8. 2017

„Pán kuchár, ten guláš bol super!“ musel som včera pochváliť. Na záver, ako bodka za našou prievidskou púťou, sa totiž konal farský deň, kde sa ponúkalo aj spomínané jedlo. Pochutil mi. „Čo ste tam všetko dali?“ „Nuž, to je tajomstvo. Na druhej strane to tam môžete vidieť - mäso, zemiaky, zelenina, voda a trochu som to dochutil.“

Pamätám si na súťaž o gulášmajstra konanú v bývalej farnosti. Každý mal v kotlíku mäso, zemiaky i vodu. Ale aj všeličo iné. A práve to rozhodovalo, určovalo rozdiely. Ale aj postup, čo, kedy a ako pripraviť a pridať. O tom je receptúra.

„To je tu iný guláš,“ povedal nedávno kamarát, keď sme vošli do letiskovej haly. Bieli, čierni, žltí, hovoriaci anglicky, nemecky, francúzsky, rusky, ale aj slovensky. Proste ľudia desiatok národov, kultúr a náboženstiev, čakajúci na desiatky letov, ale aj prilietajúci a vychádzajúci. Miešali sa ako tie ingrediencie v kotlíku. Ľudský guláš. Nie je to však len otázka letiska. Taký je dnes skoro celý svet. Je to zmes ľudí. Neexistujú čisté rasy, národy či náboženské skupiny. A predsa musia existovať receptúry, aby sme vôbec mohli vedľa seba existovať. Zákony, ktorými sa spoločnosť riadi. Kiežby tie naše, slovenské i európske, utvorili z nás dobrý guláš, ktorý nám bude všetkým chutiť.

Bezmocnosť

21. 8. 2017

49 rokov. Veru toľko už uplynulo od onoho dňa, keď nás prekvapila bratská pomoc armád Varšavskej zmluvy. Keď sa spätne pozriem na atmosféru tých dní, tak mi prichádza na myseľ slovo bezmocnosť. Strašný pocit. Vidíte krivdu, nepravosť, klamstvo a nemôžete nič urobiť. Pričom ľudia chceli robiť. Chceli mať lepšiu spoločnosť, slobodu, rovnosť príležitostí, prosperitu... Čo však zmôžete proti takej presile a mašinérii?! Niektorí predsa len protestovali. Iní emigrovali a väčšina sa podrobila. A mnohí aj uverili, že je to takto dobré. Normalizácia šírená vtedajšími médiami im v tom výdatne pomáhala.

49 rokov. Vojská už dávno odišli, socializmus padol a bezmocnosť... zostala. Či nemáte ten pocit pri pohľade na klientelizmus, korupciu a klamstvá, ktorými nás krmia súčasné médiá? Či by sme nechceli aj my lepšie, spravodlivejšie Slovensko? Rovnosť príležitostí, ale aj postavenia pred zákonom? Miesto toho krivda, nepravosť, podvody a dookola sľuby, že to bude lepšie, ved' sa prijímajú opatrenia. A nič nedokážeme urobiť.

A čo Slovač? Staršia hovorí, že to je takto dobré, a mladšia znovu odchádza za hranice. Nebude sa predsa bezmocne dívať, ako to nejde, keď inde to ide. Ale sú aj protestujúci, ktorí by to chceli zmeniť, ktorí dúfajú, že nebudú bezmocní. A ja dúfam s nimi.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysielajú každý pondelok 5:20 hod.

Dobrota

28. 8. 2017

Bola to taká maličkosť. Prichádzal som domov do Prievidze. Cestou po Nábřeží sv. Cyrila pri Handlovke som videl, ako na príjazdovej ulici čaká auto. Tak som ho pustil. Na najbližšej svetelnej križovatke ešte stihlo oranžovú. Ja som však už neprešiel, zasvietila červená. „Za dobrotu na žobrotu,“ prišlo mi na myseľ známe príslovie.

Ale - aká dobrota? Ved' v našom meste je takýto postoj zvyčajný, robí ho väčšina vodičov. A aká žobrota? Ved' o minútu mi už svietila zelená.

Ale predsa len je to žobrota, bieda môjho ducha. Za každé dobro by som chcel mať odmenu alebo aspoň pozitívne hodnotenie. Minimálne vďaka. Ale to je predsa obchod, nie dobrota. A už vôbec nie láska k blížnemu.

Naozajstná láska a z nej plynúca dobrota predsa hľadá dobro druhého, nie seba. A teda sa ochotne zrieka svojich výhod, postavenia, majetku, atď. Tak to aspoň kážem. Ale je také aj moje zmýšľanie a životné postoje? Ako ďaleko mám ešte ku skutočnej láske a добрôte!

Našťastie, ešte nie som celkom doma. Ešte mám pred sebou cestu týmto svetom, počas ktorej môžem rásť v láske, stávať sa dobrým. Možno aj vďaka takým maličkostiam, ako je kývnutie spoza volantu.

Kalazanský jubilejný rok

V rámci Kalazanského jubilejného roka sme sa pre vás rozhodli pripraviť sériu dvanástich svedectiev - povzbudení od ľudí, ktorí mali či majú možnosť prežívať svoj život v blízkosti piaristov a čerpať z charizmy ich rehole. Príbehy týchto ľudí sú zároveň pomyselnou kyticou vďaka pre všetkých piaristov, ktorí v našom meste pôsobili či stále pôsobia.

Dnes vám svoj príbeh za miništrantov piaristického kostola vyrozpráva jeden z niekdajších miništrantov Pavol Schmidt.

Občas si miništranti pripálili sviečkou ofinku

Je veľa miništrantov, ktorí by mohli rozprávať o svojom vzťahu k otcom piaristom a ktorí miništrovali oveľa dlhšiu dobu ako ja. Keď som bol však oslovený, aby som zaspomínal na čas miništrovania v piaristickom kostole, urobil som tak rád.

Miništrovať som začal ešte pred návratom otcov piaristov do Prievidze. V tom čase pôsobil v piaristickom kostole dôstojný otec Vladimír Farkaš. S príchodom piaristov sa zmenilo viacero vecí, napríklad to, že sme mali k dispozícii troch kňazov. Každý z nich sa nám venoval svojim spôsobom.

Originálne nápady

Páter Ján Lichtner zaujal určite hlavne nás najmenších. Hoci nás spoza oltára nebolo poriadne ani vidno, už v nízkom veku sme mu asistovali pri omšiach. Jeho priekopnícke detské sväte omše boli silným magnetom pre všetky vekové kategórie. Viackrát som mal možnosť vidieť do zákulisia príprav týchto krásnych udalostí a doslova ma fascinoval spôsob, akým vedel deti osloviť. Mal neuveriteľné nápady, v obchodoch dokázal nájsť, prípadne z nakúpených vecí vyrobiť originálne výrobky, ktoré boli ústrednými prvkami detskej liturgie.

Páter Pavol Kollár nás zas vyučoval v bývalej miništrantskej miestnosti angličtinu a oslovoval nás svojim záujmom o históriu. Páter Viktor sa stretával rád s mladými ľuďmi, bol pre nás radcom a duchovným otcom. Vždy budem mať v pamäti prezývku, ktorú mi dal po jednej detskej svätej omši, kedy som priniesol živú korytnačku ako súčasť kázne pátra Jána Lichtnera. Odvtedy som bol „Palko korytnačka“.

Neskôr do môjho obdobia miništrovania výrazne zasiahli fráter, neskôr páter Ján Hríb, páter Alojz Orlický či páter Vojtech Dávid. V čase ich pôsobenia v Prievidzi som už nebol malým dieťaťom a mohol som tak viac vnímať ich dôležitosť pre nás, miništrantov, či všeobecne pre mládež i dospelých. Otcovia piaristi nám dali možnosť tráviť čas zmysluplne vtedy, keď sme neboli vo svojich rodinách.

Taje miništrantskej miestnosti

Keď ma moja mama ako osem-deväťroč-

ného chlapca priviedla prvýkrát miništrovať, prezliekali sme sa na dlhej chodbe vedúcej do sakristie. S obliekaním mi vtedy museli pomáhať. Predsa len, správne si zaviazať sukňu či golier a pekne rovno si obliecť košeľu nebolo najjednoduchšie. A tak sa občas stalo, že šnúrka povolila a miništrant si musel počas omše zdvíhať spadnutú sukňu. Od začiatku sa mi veľmi páčili rôzne farby sukien a golierov: zelená určená k obdobiu cez rok, biela k nedeliam a sviatkom, fialová k obdobiu pôstu a adventu a červená k spomienkam na mučeníkov.

Neskôr sme sa z chodby premiestnili do priestrannej miništrantskej miestnosti, ktorej súčasťou bola aj lavička na posilňovanie. Na stene viseli červené hodiny, a keď ručičky ukázali, že o päť minút začína svätá omša, bol to pre nás jasný povel, aby sme sa pomodlili modlitbu a v tichosti vypochoďovali do sakristie. Odtiaľ sme už potom po zaznení zvončeka vyšli do svetla reflektorov a začali plniť svoju službu pri oltári.

Modlitba nasledovala aj po skončení omše. Nikdy nezabudnem na formulky: „Svätý Tarzicius, patrón miništrantov, oroduj za nás!“ „Svätý Jozef Kalazanský, svätý Pompiľius, orodujte za nás!“

Etiketa miništranta

Okrem miništrantskej miestnosti sme mali k dispozícii aj chodby, átrium, podzemný klub mladých, priestor, kde je dnes materská škola a nezabudnuteľnú starú telocvičňu, v ktorej sme hrávali hokejbal. Pred každým zápasom sme museli najskôr pozametať napadanú omietku, keďže te-

locvičňu obnova ešte len čakala.

Dnes sa mi zdá neuveriteľné, že počas najväčších sviatkov sa nás nazbieralo aj 50. Musel to byť impozantný pohľad, keď sme k oltáru kráčali v nekončiacom rade. Vtedy sme veru museli poriadne prekutať skrine, aby sme si mali čo obliecť.

Ani miništrovanie, hoci ide o dôstojnú a vážnu službu, sa nezaobišlo bez humorných situácií. Či už sa miništrant nesúci sviecu zakopol a svietnik mu s hrmotou spadol na mramorovú dlažbu, alebo si pri neopatrnom držaní sviečky pripálil ofinku. Avšak etiketa služby miništranta sa pevne riadila istými nemennými pravidlami.

Miništranti majú medzi sebou rozdelené rôzne funkcie: hlavní, ktorí sú najbližšie pri pátrovi; miništranti, ktorí majú na starosti oheň a kadidlo; lektori, ktorí čítajú; miništranti slúžiaci pri oltári; tí, ktorí držia patény, sviečky či zvonia počas pozdvihovania. Všetko má svoj poriadok. V tom je služba miništranta tak pekná a zároveň záhadná. Že môže byť blízko pri zázraku premenenia a spolu s priateľmi prežíva rôzne situácie pri oltári, v jeho blízkosti, ale aj v bežnom živote. Miništrovanie tak neostáva len v kostole, ale niečo z neho si odnášame aj na miesta, kam nás Pán Boh pošle.

A za to, že aj ja som dostal príležitosť spoznávať toto tajomstvo a čaro miništrovania, vďačím okrem svojich rodičov a priateľov práve našim pátrom, otcom piaristom.

Pavol Schmidt
Fotky: archív autora

Miništrantská miestnosť

Hokejbalové družstvo miništrantov, 1991

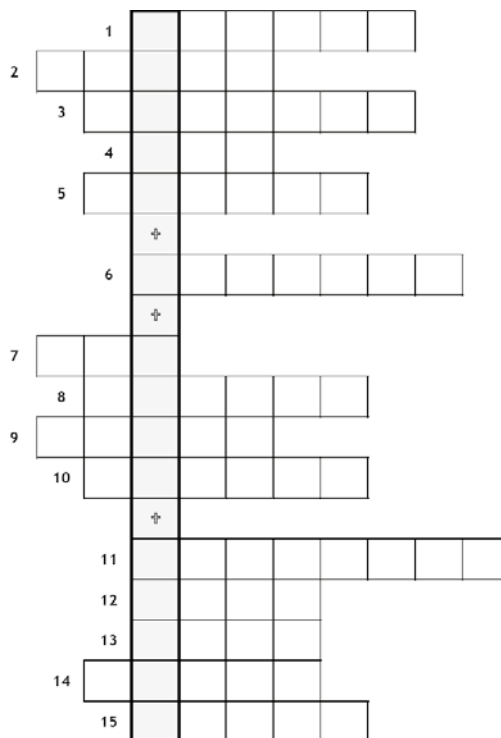
Milé deti!

Viete, ako môžeme i v súčasnosti „naživo“ počuť Pána Boha? Počujeme ho vždy, keď čítame slová Svätého písma. To je totiž veľmi vzácna kniha, o ktorej veríme, že ju Pán Boh celú „nadiktoval“ ľuďom, ktorí ho nasledovali a boli schopní počuť jeho hlas. Sväté písmo nám teda odovzdáva jeho odkazy.

Možno je ešte čítanie Svätého písma pre vás trochu ťažšie. Verím však, že už poznáte mnohé biblické príbehy a postavy, ktoré v nich vystupujú. Ak áno, vylúštiť našu dnešnú tajničku nebude pre vás žiadny problém! Dozviete sa v nej, z akých dvoch základných častí sa skladá Sväté písmo. A aby ste si so všetkým ozaj poradili, nachystali sme pre vás i zopár pomôcok.

Veľa šťastia pri lúštení želáme!

Redakcia

1. Prorok, ktorý pomazal Dávida za kráľa. (Pomôcka: Dočítať sa o tom môžete v 1 Sam 16, 1-13.)
2. Židovské dievča, ktoré sa vydalo za perzského kráľa. (Pomôcka: Hovorí o nej celá jedna kniha Svätého písma, ktorá má značku Est.)
3. Veľmi múdry kráľ, ktorý nechal v Jeruzaleme postaviť chrám.
4. Mladá žena, ktorá sa po smrti svojho manžela rozhodla zostať so svojou svokrou, aby jej aj naďalej pomáhala. (Pomôcka: Tiež je podľa nej pomenovaná jedna kniha Svätého písma.)
5. Aké povolanie mal pôvodne Matúš, ktorého povolal Pán Ježiš za apoštola?
6. Meno matky Jána Krstiteľa.
7. Meno najobľúbenejšieho učeníka Pána Ježiša.
8. Meno muža, ktorý vyviedol Izraelitov z Egypta.
9. Najvýznamnejší židovský kráľ, ktorý ako mladý chlapec porazil Goliáša. (Pomôcka: Dočítať sa o tom môžete v 1 Sam 17, 38-54.)
10. Náman, ktorý bol uzdravený z malomocenstva vďaka prorokovi Elizeovi, bol S... (Pomôcka: Odpoveď nájdete v zadaní otázky č. 15.)
11. Meno otca Jána Krstiteľa.
12. Mojžišov brat, ktorý spolu s ním vyjednával pred faraónom. (Pomôcka: Jeho meno nájdete v Ex 5, 1.)
13. Syn Adama a Evy, ktorý zabil svojho brata Ábela.
14. Meno pestúna Pána Ježiša.
15. Meno Sýrčana, ktorý bol uzdravený z malomocenstva vďaka prorokovi Elizeovi, bolo N... Pomôcka: Odpoveď nájdete v zadaní otázky č. 10.)

Ohlasoval Božie slovo až do straty hlasu

Blahoslavený Pierre Bonhomme

V časoch, keď žil, hlásali misionári Božie slovo ešte bez mikrofónov, čo im často prinášalo zdravotné problémy. I Pierre Bonhomme začal mať problémy s hlasom a napokon ho stratil úplne. Nebol však človekom, ktorý by sa len tak ľahko vzdal. Naučil sa posunkovú reč a ohlasoval Božie slovo nepočujúcim.

Pierre Bonhomme sa narodil 4. júla 1803 vo francúzskom mestečku Gramat v rodine remeselníka. Jeho život sa začal v období chaosu po prebehnutí francúzskej revolúcie. Cirkvi v tom čase prežívala ťažké časy, bola nestabilná a plná ideových zmätkov. Pierre bol výborným študentom so živým záujmom o svet a situáciu Cirkvi vo Francúzsku. Rozhodol sa stať kňazom. Vysvätený bol v roku 1827.

Mladí i chori

Keďže v Pierrovom rodnom meste boli dve neobsadené fary, biskup sa rozhodol, že ho určí pre pastoračiu na mieste, odkiaľ pochádza. Pierrovou prioritou sa hneď od začiatku stali deti a mládež. Usiloval sa o obnovu katolíckeho školstva a v roku 1828 sa mu podarilo založiť kolégium pre chlapcov. Dievčatá zas združil v hnutí Deti Márie. Venoval sa však i starším kňazom vo farnosti. V roku 1830 sa Francúzskom prehnala ďalšia revolúcia. Keďže Pierre v nej prejavil sympatie zosadenému panovníkovi Karolovi X., jeho činnosť bola od tohto roku obmedzovaná. Napriek tomu sa mu však podarilo otvoriť ďalšie chlapčenské kolégium v meste Prayssac.

Svoju pozornosť potom Pierre zameral na ľudí, ktorí boli v najväčšej núdzi. Založil pre nich farský hospic vedený niekoľkými dievčatami zo skupiny Deti Márie. Z nich neskôr vznikla nová kongregácia s názvom Sestry Panny Márie z Kalvárie, ktorá sa venovala najmä starostlivosti o deti a mládež, o chudobných a chorých a napokon i o nepočujúcich a duševne zaostalých.

Neúnavný kazateľ

Po rozbehnutí všetkých týchto aktivít pocítil Pierre v sebe túžbu utiahnuť sa do

kláštora a stať sa karmelitánom. Zveril sa s ňou svojmu biskupovi, ten mu to však nedovolil. V duchu poslušnosti sa teda pustil do ďalších činností. V diecéze bol už aj predtým známy nielen ako výborný organizátor, ale aj ako vynikajúci kazateľ a spovedník. Teraz začal aj s hlásaním ľudových misií a vedením duchovných cvičení. Z jeho iniciatívy tu vznikla skupina diecéznych misionárov, ktorí sa vo veľkej miere pričínili o oživenie náboženského života v regióne. V roku 1848 stratil Pierre hlas. Musel sa vzdať hlásania misií a venoval sa duchovnej starostlivosti o Sestry Panny Márie z Kalvárie. Choroba uňho rozvinula väčšiu mieru empatie voči hendikepovaným ľuďom a túžbu sprostredkovať nejakým spôsobom Božie slovo aj im. Napokon prišiel na myšlienku naučiť sa posunkovú reč a v roku 1854 otvoril školu pre nepočujúcich v Mayrinhac-Lentour a neskôr i v Paríži. Obe školy viedli jeho sestry.

Pierre Bonhomme zomrel 9. septembra 1861 v rodnom meste Gramate. Blahorečený bol v roku 2003 pápežom Jánom Pavlom II. Ten o jeho osobnosti povedal: „Pierre Bonhomme v počúvaní Božieho slova našiel návod, ako žiť v blízkom priateľstve s Kristom a nasledovať ho podľa vzoru Panny Márie. Úvahy o Svätom písme boli dôležitým žriedlom nadšenia pre jeho pastoračnú činnosť. Nech nás postoj Pierra Bonhomma povzbudzuje k zahĺbeniu sa do Svätého písma, aby sme milovali Spasiteľa a nebojácne o ňom svedčili slovom i životom.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 7; www.vatican.va, Foto: www.notredameducalvaire.fr

Farská kronika od 26. júla do 24. augusta 2017

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Michal Maslen
Lea Keratová
Karolína Horáková
Lilien Horáková
Samuel Procházka
Melisa Némethová
Andrea Cibulová

Manželstvo uzavreli:

Lukáš Batora a Andrea Bernáthová
Boris Štanga a Adriána Radosová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Ludevít Eliáš, 79 r.
Štefan Tomáš, 73 r.
Milan Šandor, 45 r.
Emil Blaškovič, 76 r.
Magdaléna Blaškovičová, 74 r.
František Grešner, 95 r.
Mária Privitzerová, 84 r.
Vít'azoslav Mokrý, 82 r.
Patrik Baranec, 18 r.

BARTOLOMEJ ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v B.B. č. 1127/98

Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Vladimír Slovák, Marián
Husár, Ján Jáger, Elena Blašková,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Mária
Melicherčíková, Mária Suríková,
Zuzana Škrinárová

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 32 - Pavel Melicherčík
str. 2, 4, 31, 32 - Mária Melicherčíková
str. 30 - Ján Hríb SchP

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.
Náklady na tlač:
cca. 0,40 €

Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

Deň farnosti, športovo-oddychové popoludnie,
13. augusta 2017

Prievidzská púť k Nanebovzatej Panne Márii, 12. - 13. augusta 2017

